

Cátedra UNESCO de
Gestión y Política Universitaria
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

Les universitats de l'Arc Mediterrani El temps de les aliances

Jornades Universitàries
Castelló, 28 de febrer

Xarxa Vives
d'universitats

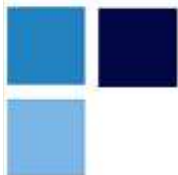

Cátedra UNESCO de
Gestión y Política Universitaria
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

Les universitats de l'Arc Mediterrani
El temps de les aliances

El temps actual és bo per a les aliances?

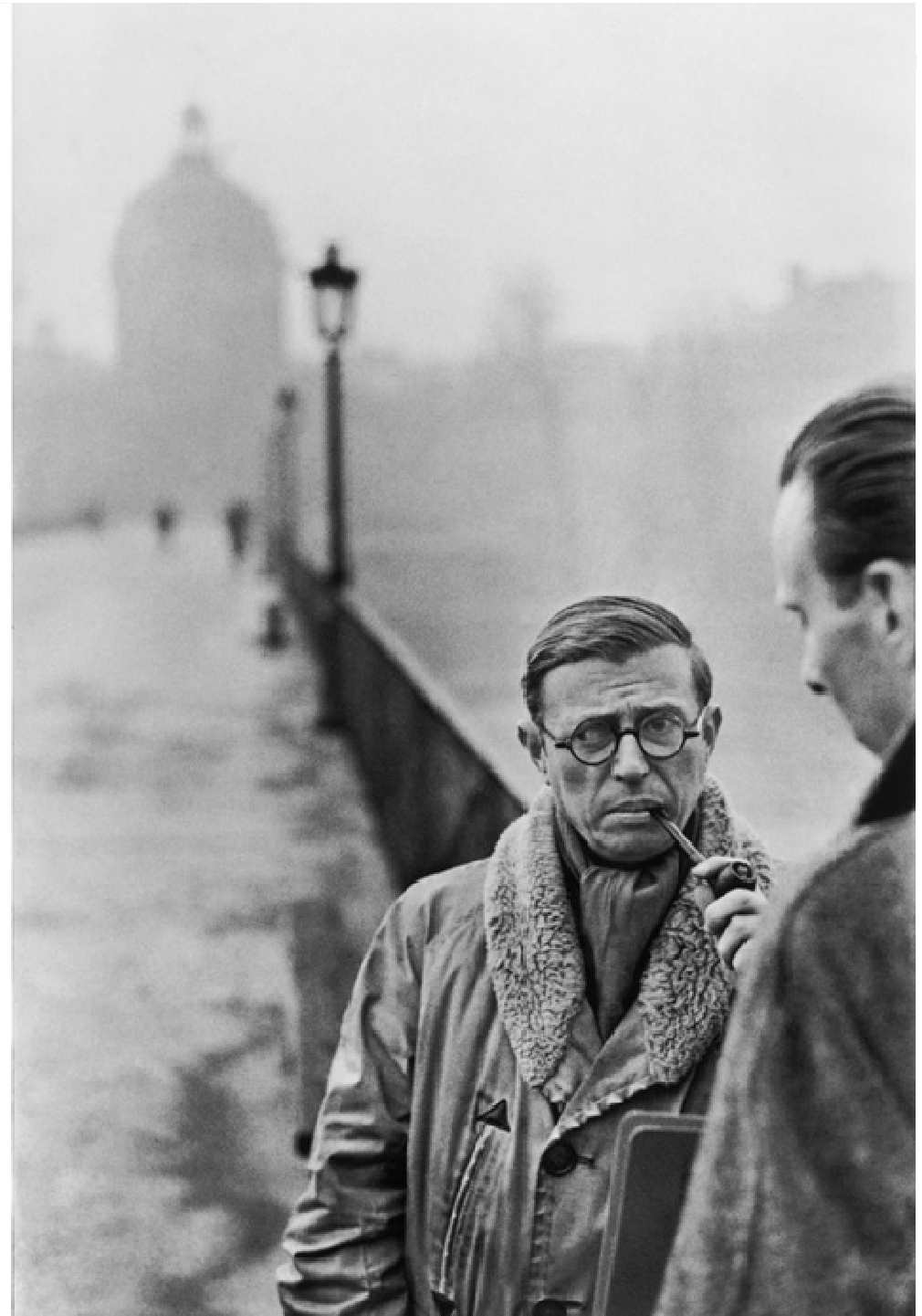

*“No perdem res del
nostre temps.
Potser n’haurà
hagut de més bells,
però aquest és el
nostre.”*

J.P. Sartre

Cátedra UNESCO de
Gestión y Política Universitaria
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

EL PAÍS.com

Campus grandes ¿para qué?

Distintos países europeos han optado por la fusión de universidades para aprovechar recursos y ser más competitivos ● La propuesta irrumpe en España, pero halla resistencias ● El tamaño, frente a la necesaria especialización

EL PAÍS.com

Alianzas, que no fusiones

ANÁLISIS

Francisco Michavila

El debate sobre la eficiencia universitaria tiene actualidad. Ideas muy manidas, que sobran universidades o que sobran universitarios, rebrotan en los últimos tiempos. Los recortes presupuestarios elevan el

LA VANGUARDIA

Un informe recomienda fusiones de universidades en España

El ministro Gabilondo recibe el asesoramiento de un grupo de expertos sobre el futuro pero destaca que el Gobierno no va a imponer nada por decreto

AGENCIAS / MADRID | ACTUALIZADO 11.10.2011 - 05:01

puestos de sus universidades a pesar de la crisis. Orientado hacia ese fin de eficiencia, se ha publicado estos días un documento auspiciado por el Ministerio de Educación. De sus 57 páginas, dedica apenas media a una propuesta que ha llamado más la atención que las restantes. Sugiere el inicio de procesos de fusiones de universidades. Aunque su formulación es simplista, nada

EL PAÍS.com

TRIBUNA: SANTIAGO IÑIGUEZ DE ONZOÑO

Globalización y fusiones entre universidades

SANTIAGO IÑIGUEZ DE ONZOÑO 24/10/2011

Cátedra UNESCO de
Gestión y Política Universitaria
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

Les universitats de l'Arc Mediterrani. El temps de les aliances

El temps actual és bo per a les aliances?

- Bones pràctiques de col·laboració

Bones pràctiques de col·laboració

Campus d'Excel·lència Internacional

Iniciatives de col·laboració en diverses matèries

- a) CampusHabitat50(UV, UPV, UJI, UA, UMH)
- b) Campus Euromediterrani del Turisme i l'Aigua
- c) Aristós Campus Mundus 2015
- d) Vlc-Campus
- e) Campus Energia UPC
Barcelona Tech
- f) Iberus, CEI de la Vall de l'Ebre
- g) UAB CEI
- h) Barcelona Knowledge Campus
- i) UAB CEI
- j) CEI Catalunya Sud
- k) Health Univ. Barcelona Campus

(docència en el **màster**)

Àmbits i branques de coneixement

* Ciències Experimentals i Tecnologia

(entre **grups d'investigació**)

* Ciències de la Salut

* Ciències Socials i Jurídiques

* Ciències Humanes i de la Cultura

(docència en el **doctorat**)

* Cooperació en el desenvolupament i relacions internacionals

* TICs

El temps actual és bo per a les aliances?

- Bones pràctiques de col·laboració
- Ha d'impulsar la Xarxa Vives
- noves aliances entre les universitats que la integren?

Experiències de la Xarxa Vives

Oferta formativa

Guia online d'estudis i cursos d'estiu

Cursos intensius en diversos idiomes (Erasmus EIL)

Iniciatives de mobilitat

Ajudes DRAC a la mobilitat entre les universitats de la Xarxa

Espai de coneixement on-line

Llibreria universitària

Reportatges audiovisuals

Biblioteca virtual Joan Lluís Vives

Web de recursos lingüístics

Revista BUC

Revistes catalanes amb accés obert RACO

Materials docents en Xarxa

Tesis doctorals en Xarxa

Projectes interuniversitaris

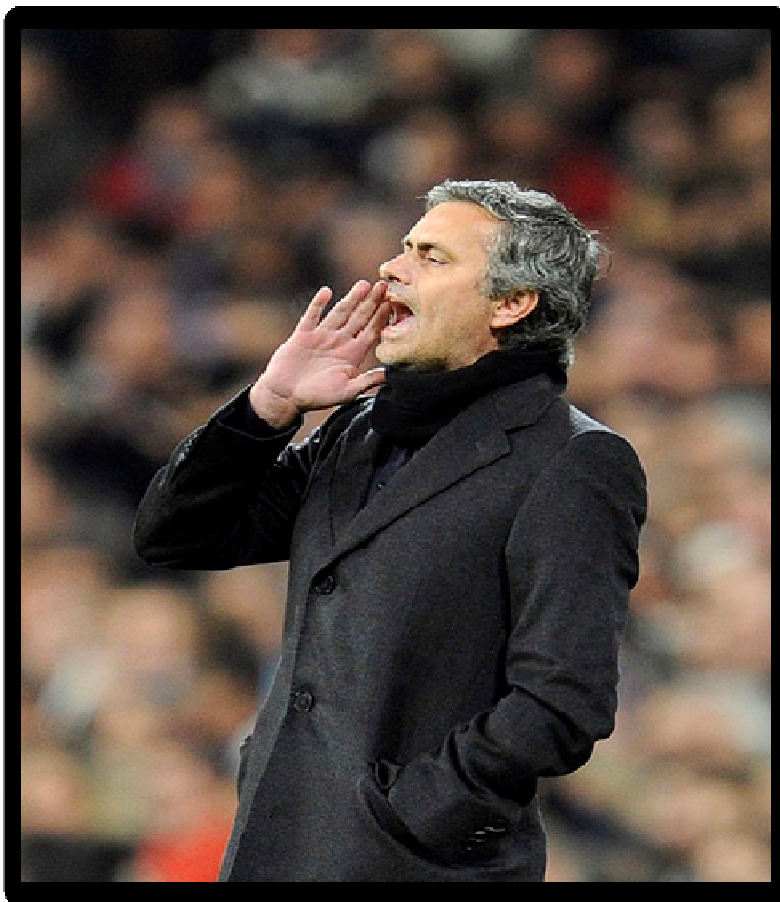
Formulació i gestió de projectes:
*P.ex. Programa Algèria Universitats (PAU)

Organització d'actes: jornades, seminaris, fires.

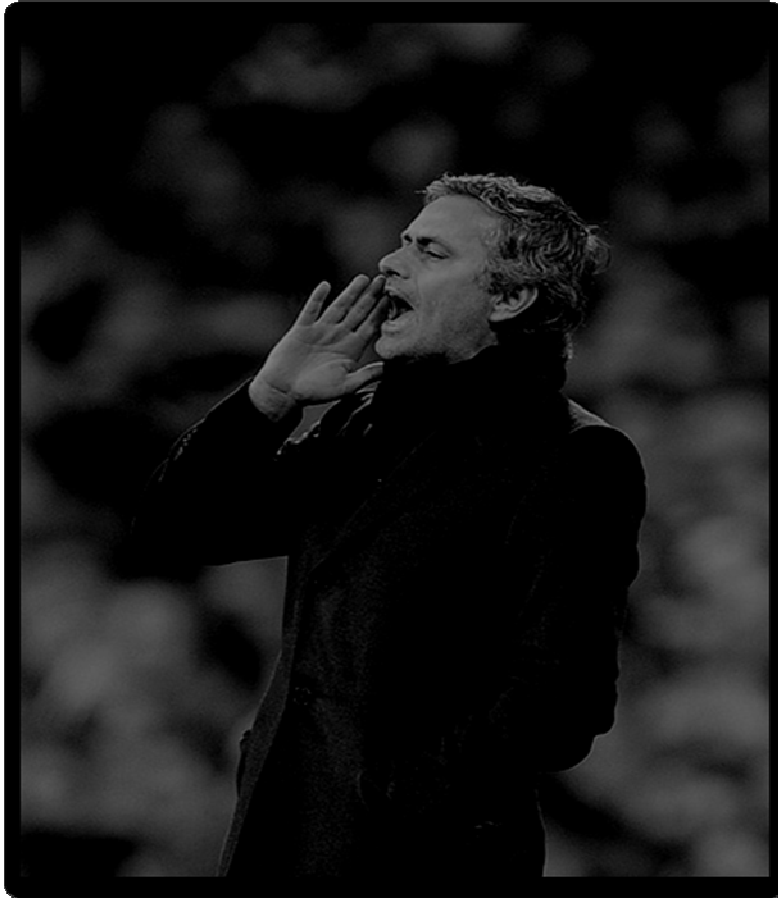
Coordinació de grups de treball

El temps actual és bo per a les aliances?

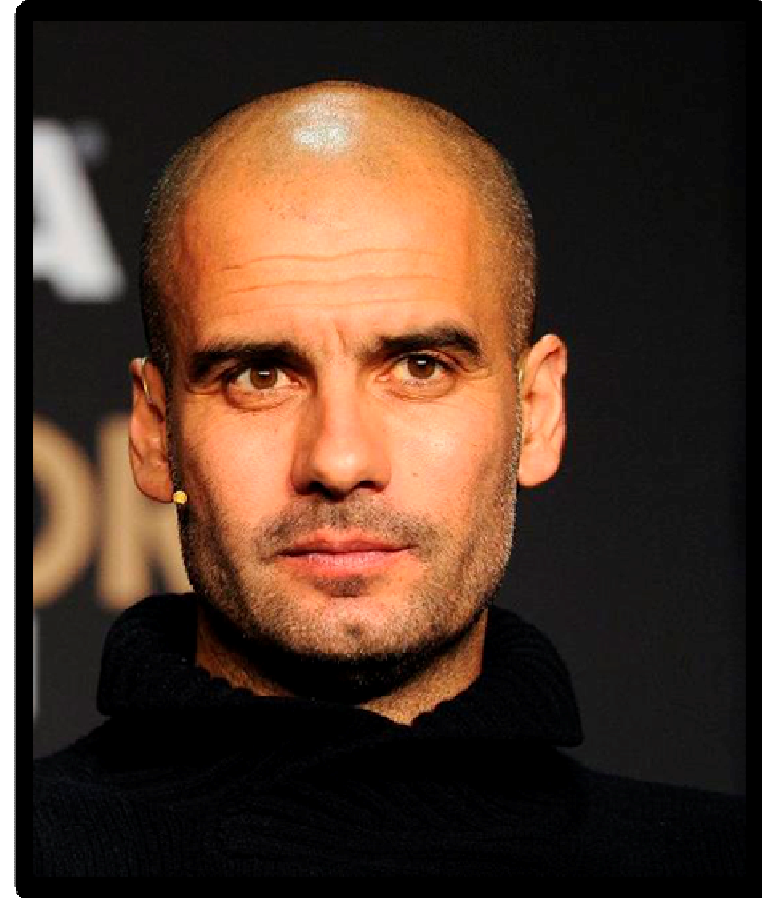
- Bones pràctiques de col·laboració
- Ha d'impulsar la Xarxa Vives
- noves aliances entre les universitats que la integren?
- Per què?

¿Por qué?

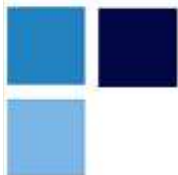

¿Por qué?

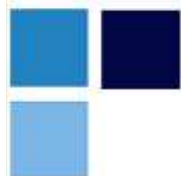
“Perquè encara que
siguem forts per
separat, units ho
serem encara **més**”

Per què és un moment oportú?

- El moment i condicions de l'entorn
- El marc per a la cooperació
- Els mitjans tecnològics
- Altres projectes de cooperació:
 - Un exemple

ABC

La CE incluye el corredor mediterráneo como eje ferroviario prioritario

El tramo aprobado "siguiendo toda la costa desde la frontera francesa vía Barcelona y Valencia, hasta Cartagena y Almería" | Estará listo en 2020 y se invertirán un total de 51.300 millones, entre el 10% y el 20% provendrán de fondos europeos

Política | 19/10/2011 - 12:35h

CORREDOR FERROVIARIO MEDITERRÁNEO

Bruselas incluye al Corredor Mediterráneo y al Atlántico como proyectos prioritarios

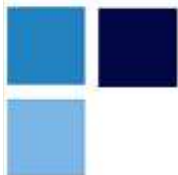
Esta decisión supone una fuerte inversión económica en ellos antes de 2020

AGENCIAS 19-10-2011

EL PAÍS.com

Los presidentes de Cataluña, Valencia, Baleares y Murcia celebran la decisión

- Los presidentes de cuatro comunidades firman un comunicado conjunto celebrando el anuncio
- La presidenta de Aragón acusa al Gobierno de favorecer el eje mediterráneo

Perquè és un moment oportú?

- El moment i condicions de l'entorn
- El marc per a la cooperació
- Els mitjans tecnològics
- Altres projectes de cooperació:
 - Un exemple
 - Corredor Mediterrani de les idees i de les persones
- Altres regions interessades a col·laborar

Tenen capacitat les universitats de la Xarxa Vives per ampliar la col·laboració?

REALLY CAN WE?

Tenen capacitat les universitats de la Xarxa Vives per a la col·laboració?

- Identitat compartida
- Rellevància social, acadèmica i científica
 - Projectes internacionals capdavaners
- Voluntat i mitjans per a la col·laboració interuniversitària
- Capacitat suficient

Capacitat suficient

21 universitats

Andorra, França, Espanya i Itàlia

500.000 estudiants

1er, 2n cicle i Grau: 4'8 % estrangers
 - 40% de la UE
 - 60% fora de la UE

Màster: més del 20% estrangers
 - 26% de la UE

30.000 PDI

Ràtio 9,8 alumne/professor

15.000 PAS

Ràtio 9,8 alumne/professor

15.000 titulacions (totes les branques de coneixement)

41% CC. Socials i Jurídiques

22% Eng. i Arquitectura

19% CC. de la Salut

11% Arts i Humanitats

7% Ciències

Productivitat científica

36,1% dels articles científics a Espanya, són de les universitats espanyoles de la Xarxa

Índex de cit.	6,3 Total
en revistes	6,4 Catalunya
seleccionades	6,0 Com. Val.
pel ISI	5,9 I. Balears
	5,5 Estat espanyol

54% Patents d'explotació a Espanya són de les universitats espanyoles de la Xarxa

Despeses en R+D

Objectiu: 3%

A Espanya actualment
 1,38% (1,68 Catalunya,
 1,10 Comunitat
 Valenciana, 0,38 Illes
 Balears)

Tenen capacitat les universitats de la Xarxa Vives per ampliar la col·laboració?

- Identitat compartida
- Rellevància social, acadèmica i científica
 - Projectes internacionals capdavaners
- Voluntat i mitjans per a la col·laboració interuniversitària
- Capacitat suficient
- Participació en projectes emergents

Campus d'Excel·lència Internacional

Universitats

a) CampusHabitat50(UV, UPV, UJI, UA, UMH)	U. de València, U. Politècnica de València, U. Jaume I i U. d'Alacant.
b) Campus Euromediterrani del Turisme i l'Aigua	U. de Girona, U. de les Illes Balears, CSIC i l'ICRA.
c) Aristós Campus Mundus 2015	U. Ramon Llull, U. de Deusto i U. Pontifícia de Comillas.
d) Vlc-Campus	U. de València, U. Politècnica de València i el CSIC.
e) Campus Energia UPC <i>Barcelona Tech</i>	U. Politècnica de Catalunya, CIEMAT i l'IREC.
f) Iberus, CEI de la Vall de l'Ebre	U. de Lleida, U. de la Rioja, U. Pública de Navarra i la U. de Zaragoza.
g) UAB CEI	U. Autònoma de Barcelona.
h) Barcelona Knowledge Campus	U. Autònoma de Barcelona i U. Politècnica de Catalunya.
i) Campus UPF- Icària Internacional	U. Pompeu Fabra
j) CEI Catalunya Sud	U. Rovira i Virgili
k) Health Univ. Barcelona Campus	Universitat de Barcelona

Tenen capacitat les universitats de la Xarxa Vives per ampliar la col·laboració?

- Identitat compartida
- Rellevància social, acadèmica i científica
 - Projectes internacionals capdavaners
- Voluntat i mitjans per a la col·laboració interuniversitària
- Capacitat suficient
- Impacte en projectes emergents
- Impacte en l'entorn

Fortaleses...

... i febleses

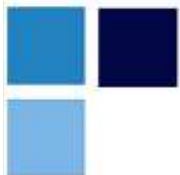
Quins obstacles cal vèncer? (I)

- Escàs coneixement de la Xarxa Vives
- Abast limitat d'activitats
- Lideratge feble
- Independència universitària: barreres per a la col·laboració
- No hi ha sinèrgies en els processos organitzats
 - Recolzament escàs a la mobilitat de persones i idees

Quins obstacles cal vèncer? (II)

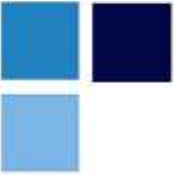
Es donen les condicions externes adequades?

- Clara disminució dels recursos públics i privats disponibles
- Escassa rellevància social enfront d'altres projectes més consolidats
- Forta competitivitat d'altres iniciatives
- Globalització i internacionalització
 - La llengua i el multilingüisme

Les bones pràctiques internacionals d'aliances universitàries com a referent

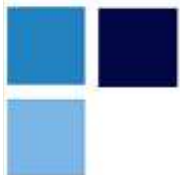
- Marc europeu: euroregions
 - Assemblea de Regions Europees
 - ERRIN: European Regions Research and Innovation Network
 - EURAM: Euroregió de l'Arc Mediterrani

Euroregions

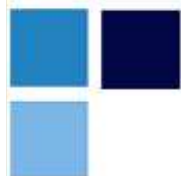

ERRIN European Regions
Research and Innovation Network

Les bones pràctiques internacionals d'aliances universitàries com a referent

- Marc europeu: euroregions
 - Assemblea de Regions Europees
 - ERRIN: European Regions Research and Innovation Network
 - EURAM: Euroregió de l'Arc Mediterrani
- Aliances d'Universitats
 - GUNI: Global Network for Innovation
 - BUP: Baltic University Programme
 - ASEAN University Network (AUN)
 - EPUF: Euromed Permanent University Forum
 - Xarxa TIME: Top Industrial Managers for Europe
 - Eurocampus Pyrénées-Méditerranée
 - Transversalis
 - Boston, Carolina del Sud, Silicon Valley

ASEAN
University
Network

FÒRUM VIVES

Aliances d'Universitats

Euroregió Pirineus Mediterrània
Eurorégion Pyrénées-Méditerranée
Eurorregión Pirineos Mediterráneo

Cátedra UNESCO de
Gestión y Política Universitaria
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

Les universitats de l'Arc Mediterrani. El temps de les aliances

Algunes qüestions obertes per al debat

Fortaleses

Identitat compartida

Rellevància

Voluntat i mitjans suficients

Altres projectes que poden generar sinèrgies

Febleses

Poca visibilitat

Abast limitat de les accions

Necessitat de procediments organitzats i projectes conjunts

Oportunitats

Condicions de l'entorn

Busca de nous horitzons

Altres projectes en què poder participar

Desenvolupament tecnològic

Amenaces

Dificultats econòmiques actuals

Reducció de recursos públics

Major competència

Internacionalització

Per començar... tres temes de reflexió

La mobilitat

Les activitats de R+D

Les aliances universitàries

Anàlisi de bones pràctiques que existeixen en l'actualitat

Document de Reflexió

Programa

11.30 h. Inauguració

Vicent Climent

Presentació del document de reflexió

Francesc Michavila

Panorama acadèmic

Jaume Pagès

Panorama social

Ferran Villalonga

**Debat i
seguiment
on-line**

13.15 h Taula redona

Exposició 1 sobre R+D

Francisco Pérez

Exposició 2 sobre mobilitat

Martí March

Exposició 3 sobre una bona pràctica

d'aliances

Roland Morancho

**Debat i
seguiment
on-line**

14.45 h Conclusions – declaracions

15 h Dinar

Cátedra UNESCO de
Gestión y Política Universitaria
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

Les universitats de l'Arc Mediterrani El temps de les aliances

Jornades Universitàries
Castelló, 28 de febrer

Xarxa Vives
d'universitats

Tenint en compte les ponències i les qüestions obertes exposades pels conferenciants, es proposa començar el debat sobre les qüestions següents:

Quins són els interessos polítics per a crear una xarxa local com la Xarxa Vives? Quin interès té afegir universitats de països veïns a la xarxa? Què cal esperar d'aquesta associació?

Com es visualitza el desenvolupament i el paper de la Xarxa Vives en un futur pròxim?

Tenint en compte els beneficis de la MOBILITAT universitària:

- Com es poden estimular els programes de mobilitat universitària no només entre països europeus i universitats de la Xarxa Vives, sinó també entre aquestes universitats i les d'altres entorns?
 - Com finançar aquests programes? Fins a quin punt poden participar en aquests les empreses, les entitats financeres i altres entitats privades?
- Tenen les universitats plans estratègics d'internacionalització i mobilitat? Amb quines actuacions la Xarxa Vives pot afavorir aquests plans?
- Com vincular aquests plans d'internacionalització i mobilitat amb altres polítiques/estratègies de desenvolupament de la regió?

*Tenint en compte l'ACTIVITAT INVESTIGADORA /
D'INNOVACIÓ de les universitats de la regió:*

- És desitjable una major diferenciació entre les universitats i el desenvolupament d'estratègies de competència i cooperació basades en el reconeixement de les diferències?
- Quin pes té en la investigació universitària l'activitat que compta amb reconeixement internacional? És desigual el pes de les universitats? Què pot fer-hi la Xarxa?
- Com vincular l'activitat universitària de R+D+i amb altres polítiques/estratègies de desenvolupament de la regió de l'Arc Mediterrani? Podria la Xarxa facilitar aquest objectiu?

Tenint en compte la importància de les ALIANCES com una via per augmentar el potencial de l'activitat universitària:

- Quines són les principals motivacions per establir aliances en docència, investigació i altres camps d'interès entre les institucions de la Xarxa? Com establir aliances socials amb l'entorn?
- És la Xarxa Vives una entitat que estructura l'entorn universitari de l'Arc Mediterrani? Podria ser també protagonista de l'activitat econòmica i el desenvolupament d'aquesta regió?
- Com podria generar aliances la Xarxa Vives amb els actors d'altres polítiques/estratègies de desenvolupament de la regió de l'Arc Mediterrani? Quin paper juguen els agents socials i econòmics?

Després d'aquest debat...

**Quins podrien ser els
passos següents?**